

PROJECTE 11/24

**Desenvolupament de processos
sostenibles en contextos migratoris
de 4 comunitats rurals maies ixiles:
Quejchip, Jalavitz, Xepitum i Canaquil,
a Nebaj.**

ENTITAT SOL·LICITANT STEI Intersindical
ENTITAT EXECUTORA: AEPREQ

PAÍS: Guatemala

ZONA: Comunitats de Quejchip, Jalavitz, Xepitum i Canaquil, - Nebaj, Quiché

TITULARS DE DRETS: 80 dones, 120 joves i 36 autoritats comunitàries
EIX ESTRATÈGIC: Drets humans de les persones migrants

APORTACIÓ AJUNTAMENT D'EIVISSA: **70.000€**
Aportació total del Fons: 70.000€

ESTAT: Finalitzat

SINOPSI

La població ixil de Nebaj viu en situació de pobresa i marginalitat, cosa que ha provocat durant molts anys la migració d'una part dels seus habitants, essent normalment els homes els que iniciaven el procés migratori. Això ha fet que actualment, la població ixil estigui integrada majoritàriament per dones adultes i joves.

En els darrers temps s'ha vist com més famílies, amb dones i joves, també han sortit de la zona per tal de millorar les seves condicions de vida. Aquest fet ha fet baixar el potencial productiu de la comunitat, la mà d'obra és escassa i més cara, i han augmentat dels costos dels productes agrícoles. Des d'AEPREQ han constatat, a més, la vulneració dels drets humans d'aquestes famílies des de inicien el seu pla migratori.

Aquest projecte vol donar resposta a les necessitats i problemàtica de la població maia ixil i es plantegen 5 processos formatius, dirigits a grups de població diferents:

- Formació en drets humans i migració, dirigit a 80 dones adultes, per prendre consciència davant la negativa de l'Estat en el compliment del mateixos, així com dels riscos migratoris.
- Formació ciutadana en drets humans i migració, dirigida a 120 joves. Se'ls facilitaran aprenentatges per millorar els seus coneixements i recursos per demandar la no violació dels seus drets, especialment si es troben en una situació migratòria.
- Procés de formació (alfabetització), dirigit a 80 dones, amb l'objectiu d'empoderar-les a través de la lecto escriptura, ja que l'educació és una eina fonamental per la lluita contra la pobresa i l'extrema pobresa en la que viuen.
- Construcció d'un hivernacle a cada comunitat, així com la creació de 80 horts familiars per a les dones titulars de drets. D'aquesta manera es podrà contrarestar en part les dificultats per obtenir aliments per l'alt cost dels productes agrícoles.
- Processos de formació a les autoritats comunitàries, per a que tenguin major capacitat de gestió i realitzin accions que afavoreixin el desenvolupament comunitari i assegurin la cohesió social al voltant de la migració.

INFORME DE SEGUIMENT

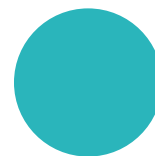
Període que abasta l'informe: Agost 2024 - gener 2025

Registre d'entrada al Fons Pitiús: 27/02/25

Informació econòmica:

DESCRIPCIÓ	IMPORT
Aportació del Fons:	70.000€
Primer pagament (25/07/2024):	35.000€
Justificació (96,18% del primer pagament):	33.663,79€

Donat que la justificació supera el 50% del primer pagament, tal com estableixen les bases de convocatòria, es realitza el segon segon pagament.

INFORME DE SEGUIMENT

Activitats realitzades

En el moment de fer les assemblees a cadascuna de les 4 comunitats (Quejchip, Jalavitz, Xepitum i Canaquil) per seleccionar les persones participants i posar en marxa els diferents components previstos es va veure la necessitat de sol·licitar un primer ajutament. A Jalavitz no va ser possible constituir el grup de dones previst ja que moltes d'elles estaven implicades en altres projectes i no disposaven de terrenys per desenvolupar els horts familiars. Per aquest motiu es va sol·licitar eliminar aquesta comunitat i afegir un segon grup a Quejchip, on es van poder formar dos grups de 25 dones cadascun.

En l'àmbit de la formació de dones s'ha superat inicialment la meta prevista de 80 participants, amb la inscripció de 87 dones, compensant així possibles abandonaments durant el procés. A més dels dos grups de 25 a Quejchip, es va crear un grup de 20 dones a Xepiun i un altre de 17 a Canaquil. S'han desenvolupat els primers tallers (d'una durada de 3h) sobre drets humans, migració, igualtat de gènere, violència de gènere i autoestima. Les participants valoren l'oportunitat d'accedir a aquests coneixements, ja que són més conscients dels seus drets.

S'ha sol·licitat un segon ajustament, en aquest cas en relació amb la formació de joves. Donat que a Quejchip i Jalavitz no disposa de centres d'educació secundària, la formació dels joves d'aquestes comunitats es realitzarà als centres de Salquil Grande i Xepiun, que és on estudien. Els 140 inscrits es distribueixen en 4 grups: Xepiun (38), Canaquil (33), Salquil Grande (dos grups: 35 i 34). Durant el primer semestre s'han impartit diversos tallers sobre drets humans, migració, igualtat de gènere, violència de gènere i embaràs adolescent. Són sessions de 3 hores i es realitzen dos cops al mes.

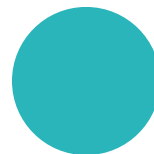
En el component d'alfabetització per als mateixos 4 grups de dones, en el primer semestre s'han completat un total de 27 tallers, realitzant sessions de 3h, dos vegades per setmana. S'ha proporcionat a cada participant el material didàctic específic per als tallers.

En l'àmbit de la seguretat alimentària, s'han construït quatre hivernacles comunitaris i quatre dipòsits d'aigua, a més d'implementat 83 horts familiars. De forma paral·lela, les dones han rebut formació pràctica en agricultura ecològica, preparació de substrats, establiments dels horts i elaboració de fungicides i insecticides naturals. S'ha pogut completar també la primera producció i distribució de planters d'hortalisses.

Finalment, pel que fa referència a les autoritats comunitàries, després del seu relleu anual han reafirmat el seu suport al projecte, però les activitats formatives s'han ajornat fins al segon semestre.

INFORME FINAL

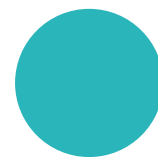
Període que abasta l'informe: febrer - juliol 2025

Registre d'entrada al Fons Pitiús: 12/09/25

Informació econòmica:

DESCRIPCIÓ	IMPORT
Aportació del Fons:	70.000€
Primer pagament (25/07/24):	35.000€
Segon pagament (11/03/25):	35.000€

Amb aquest informe ha quedat degudament justificada l'aportació que ha fet el Fons al projecte, raó per la qual es tanca l'expedient.

INFORME FINAL

Resultats assolits

El projecte s'ha pogut finalitzar dins el calendari previst encara que s'hagin tingut algunes dificultats organitzatives i pressupostàries. L'equip d'AEPREQ va adaptar les activitats i va aconseguir completar-les, assolint la major part dels objectius previstos i amb un impacte positiu en les comunitats participants.

En cadascun dels components del projecte s'han assolit els següents resultats:

- **Formació de dones:** es van organitzar un total d'11 tallers sobre drets humans, migració, igualtat de gènere, violència de gènere, autostima, lideratge, drets sexuals i reproductius i canvi climàtic. Totes les sessions es van impartir en idioma ixil amb una metodologia participativa. De les 87 dones que van iniciar el projecte, 76 d'elles el van completar, assolint així el 95% de la meta prevista.
- **Formació de joves:** es van desenvolupar 11 mòduls formatius sobre drets humans, migracions, prevenció de la violència, embaràs adolescent, autoestima, drogues, lideratge i defensa del territori. També es van eleborar materials digitals i programes televisius. Dels 140 joves inscrits, 105 van finalitzar el procés formatiu, equivalent al 87% de la meta inicial.
- **Alfabetització de dones:** en conjunt, es van impartir un total de 246 sessions durant 11 mesos per desenvolupar competències bàsiques de lectura escriptura i matemàtiques. Les 76 dones que van completar el procés han millorat les seves oportunitats personals i socials.
- **Horts familiars i hivernacles:** es van construir quatre hivernacles i es van instal·lar quatre dipòsits d'aigua, a més de crear 83 horts familiars. Després de realitzar els diferents tallers i iniciar el treball als horts, les famílies han pogut incrementar la producció agroecològica, diversificar els seus cultius i millorar la seva alimentació.
- **Formació d'autoritats comunitàries:** finalment es va realitzar una jornada intensiva amb un total de 32 representants comunitaris sobre migració, organització comunitària i context nacional.

Pel que fa a les activitats de retorna a Eivissa, es va comptar amb la presència d'Odilia Perén, que va realitzar diferents tallers a instituts de l'illa, una xerrada oberta a tota la ciutadania a la seu de l'STEI, així com una reunió amb representants de l'Ajuntament d'Eivissa.

